

Jim Ashilevi „Ma olen elus olemise tunne“

Kirjastus Verb, 2011

Mina olen elus

Jim Ashilevi romaan „Ma olen elus olemise tunne“ räägib 24-aastase Vaiko Talihärma elust. Vaiko on eas, kus ta otsib ja seab endale oma elu alustalasisid, käies tööl ja otsides endale vanematest eraldi olevat uut elupinda, kuid samas võttes veel viimast noorte muretust elust, nautides alkoholi ja käies pidudel. Enda eraelu kõrvalt peab aga noor mees abistama ka oma kaksikõde, kes on naasnud kodumaale, et aborti teha, ja vaimselt haiget, kuid kallist sõpra Nikot.

Kogu romaani tegevustik on põnev ja kujutab Vaiko-vanuste inimeste probleeme ja rööme väga hästi, kuid ei ole tegelikult romaani sisuga võrreldes oluline. Jim üritab oma esimeses romaanis leida vastust küsimusele: mida tähendab olla elus? Sellele küsimusele otsime me ühest või teisest küljest alateadlikult vastust kõik. Niko, kes konsulteerib psühholoog Margitiga, otsustab panna kõik oma mõtted paberitele kirja ja kleepida need oma toa seintele. (Niko: „Solveia on muld.Vaiko on vesi. Mina olen tuul. Keegi meist ei ole tuli.“) Lugu kulmineerub sellega, kui depressiivne Niklas sõidab Margiti suvilasse Lätti. Kui Niko on juba üle nädala kadunud, hakkavad sõbrad muretsema. Vaiko ja Solveia asuvad kohe teele, kuid emotsioonirohkel teekonnal teevad autoõnnetuse. See ei heiduta siiski noori ja nad liiguvad rongiga edasi, kartes leida eest sõbra surnukeha. Õnneks ootab neid suvilas terve Niko, kes on leidnud oma küsimustele vastused. Taoline mõtete kirja panemine võib olla väga puhastav, sest inimene saab endast keerulised mõttekäigud ja emotsioonid kirja teel välja lasta, jätmata neid enda pähe hauduma. Kasutaksin ka ise sellist teguviisi, kui elus raskemad ajad ette satuvad.

Nagu kõigil Vaiko-vanustel inimestel, mängib ka tema elus suurt rolli õige armastuse leidmine. (Niko: „Armastus annab kõik vastused. Mul on palju küsimusi.“) Noormehe üheks lähedasemaks naissõbraks on Solveia, kellega ta on tuttav juba üheksa aastat. Solveiaga on noorel mehel aga vastakad tunded: kord soovib ta temaga koos elada, kord näeb ta temas lihtsalt tavalist sõpra. Samal ajal on Vaiko Talihärmast sisse võetud töökaaslane Susanna, kellele mees aga selja pöörab. Vaiko leiab taas elus rõõmu, kui kohtub oma kadunud koera otsides Gretega. Tundub justkui oleks nad üksteisele loodud, kuni hetkeni, mil noormees

leiab tüdruku oma toast võõra mehega. Vaiko unistused purunevad, kuid nagu eesti mehele kombeks, tõmbub ta endasse ja ei näita midagi välja. Romaan kujutab hästi tänapäeva noorte omavahelist suhtlust, mil abiellumine ei ole enam moes ja abielulahutuste arv suureneb pidevalt. Noored inimesed leiavad, et kooseluks pole vaja sõlmida mingit lepingut, sest tunded on kiired muutuma ja kunagi ei tea, millal katkeb soov teise inimesega koos elada. Ka romaani lõpuks ei ole Vaiko leidnud endale kallimat, kuid vale oleks väita, et ta on selle pärast õnnetu.

Raamatut oli suur nauding lugeda, sest „Ma olen elus olemise tunne“ on trükitud lühikestele lehtedele, mis liiguvad lugeja eest mööda reaktiivlennuki kiiruse! Näitekirjanikule kohaselt on Jimi romaanis rohkem dialoogi ja vähem kirjeldusi. Raamatu teeb eriliseks just see, et kogu ümbruskonda ja tundeid on kujutatud lühidalt, kuid väga värvikalt. Näiteks hakkab raamatu esimene lause nii: Oranzis taevas Tallinna lennujaama kohal murrab päiksevalgus roosat pilveliha. Indrek Sirkeli lihtne oranz-sinine kujundus loob tänu sellele veel eriti vägeva efekti. Ashilevi on teinud oma romaani väga kujundirohkeks, mis võib mõnele lugejale isegi ebameeldivaks osutada. Siiski arvan, et enamikele lugejatele selline kirjutamisstiil sobib, sest just see teebki antud raamatu eriliseks ja omamoodi nauditavaks. „Jalatsitele ja kätele kleepub põrandalt ja lauapindatelt sädelust nagu tigudele liiva“ – lk 90. Samuti arvan, et raamatu üks tugevamaid küngi on dialoog. Tegelaste vahelised vestlused olid nii elavad ja elulised, et lugedes tundsin justkui oleks inimesed oma vestlust minu kõrval pidanud.

Jim Ashilevi teab, mis tunne on elus olemise tunne ning soovis seda teistega jagada. Romaan ei jõua oma tegevustikuga otseselt kuhugi, kuid kolm sõpra Vaiko, Solveia ja Niklas leiavad koos, mis tunne on elus olemise tunne. Sellele küsimusele pole ühtset vastust, kuid arvan, et igaüks peab selle enda jaoks ise leidma.

Henri Tamm

Tallinna Reaalkool, 12 klass

juhendaja: Piret Järvela